

Digitally signed by
Library TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA CADASTRU, GEODEZIE ȘI CONSTRUCȚII
CATEDRA DREPT PATRIMONIAL

INA BOSTAN
DENIS BĂBĂLĂU

DREPTUL AFACERILOR

Suport de curs

Chișinău
U.T.M.
2015

Suportul de curs la disciplina „Dreptul afacerilor” tratează 7 teme de studiu și are sarcina de a familiariza și de a forma deprinderi masteranzilor, specialității Drept Patrimonial, în ceea ce privește reglementarea juridică a relațiilor ce apar cu ocazia constituirii și înregistrării unei societăți comerciale, reorganizării și lichidării societăților comerciale, se va analiza importanța și inconvenientele practicării activității de întreprinzător și problemele actuale ce se ivesc în societate în legătură cu această problemă, desigur că toate aceste probleme vor fi analizate nu doar prin prisma legislației naționale dar și a celei internaționale etc.

Prezentul suportul de curs este destinat studenților anului I ai programului de masterat „Drept Patrimonial” din cadrul F.C.G.C., Universitatea Tehnică a Moldovei.

Autori: Ina Bostan, lector superior, doctorand

Denis Babălău, lector superior, doctorand

Recenzent – Climova Alla, conf. univ., dr.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Bostan, Ina

Dreptul afacerilor : Suport de curs / Ina Bostan, Denis Babălău; Univ. Tehnică a Moldovei.– Chișinău: Tehnica-UTM, 2015 – 96 p.

Referințe bibliogr.: p. 93-96 (76 tit.). – 50 ex.

ISBN 978-9975-45-366-0

347.91(075.8)

P68

Bun de tipar 07.04.15.

Formatul hârtiei 60x84 1/16.

Hârtie ofset. Tipar RISO

Tirajul 50 ex.

Coli de tipar 6

Comanda nr.24

U.T.M., 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 168.

Secția Redactare și Editare a U.T.M.

2068, Chișinău, str. Studenților, 9/9

© U.T.M., 2015

SUMAR

PRELIMINARII	4
COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI	5
ADMINISTRAREA DISCIPLINEI.....	7
Particularitățile constituirii și administrării societăților comerciale în funcție de statut.	7
TEMA 1. Dreptul afacerilor prin prisma legislației naționale și a Uniunii Europene.	8
TEMA 2. Probleme în reglementarea activității de întreprinzător. Tangențe cu legislația fiscală și vamală.	19
TEMA 3. Delimitarea și statutul juridic al subiecților dreptului afacerilor.	31
TEMA 4. Particularitățile constituirii și administrării persoanei juridice cu scop lucrativ în funcție de statut.....	41
TEMA 5. Probleme ce țin de procedura reorganizării, dizolvării și lichidării persoanelor juridice cu scop lucrativ în Republica Moldova. ..	51
TEMA 6. Probleme teoretice și practice privind procedura insolvenței în Republica Moldova.....	62
TEMA 7. Probleme practice, practica judiciară, cauze CEDO ce vizează activitatea de întreprinzător.	73
SUGESTII PENTRU ACTIVITATEA INDIVIDUALĂ	87
EVALUAREA DISCIPLINEI	89
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	93

PRELIMINARII

Dreptul afacerilor – este disciplina care a adus multe divergențe de opinii între doctrinari, legiuitori și practicieni. De aceea, scopul disciplinei date va fi dezvăluirea diverselor probleme de Dreptul afacerilor, analiza diverselor lacune din legislația comercială actuală, folosirea cunoștințelor teoretice la lecțiile practice etc. Lucrarea respectivă reprezintă un material metodic pentru studiul mai reușit al disciplinei Dreptul afacerilor de către studenții specialității Drept Patrimonial, ciclul II.

În scopul aprecierii și aplicării corecte a normelor Dreptului afacerilor în tematica seminarelor este pus accentul pe analiza legislației RM, pe subiecții raportului juridic ce se nasc în urma activității de întreprinzător, pe formele și particularitățile răspunderii juridice în sfera activității comerciale, pe drepturile și obligațiile subiecților răspunderii juridice în activitatea comercială etc.

În context, suportul de curs la disciplina Dreptul afacerilor se prezintă ca un document de politică educațională și, în același timp, drept un instrument juridic ce sintetizează stadiul gândirii juridico-comerciale în societatea moldovenească. El reprezintă o strategie viabilă de dezvoltare a învățământului juridico-comercial, anticipând în acest mod tendințele specifice celui de-al III-lea mileniu.

Autorii suportului de curs au acordat suficientă atenție nu doar ideii de acumulare a cunoștințelor teoretice, dar și a celei de formare a abilităților tipice domeniului de activitate, precum și a capacității de a transfera cunoștințele teoretice și abilitățile practice în situații nestandarde.

În același timp, se urmărește scopul de a forma masteranzilor următoarele deprinderi: de a se integra rapid și ferm în activitatea practică din domeniul ales; de a presta asistență juridică calitativă tuturor participanților la circuitul civil și comercial; să contribuie la reducerea litigiilor cu caracter economic, iar pe de altă parte, la soluționarea corectă și rapidă a acestora.

În acest context, suportul presupune o echilibrare a planurilor și programelor de învățământ, obținerea unor rezultate adecvate cerințelor zilei de azi și tendințelor dezvoltării social-economice. Suportul universitar ciclul II este o premisă a asigurării calității procesului de învățământ.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

ACTE NORMATIVE

a) Acte internaționale și regionale

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a O.N.U. la 10 decembrie 1948.
2. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale din 16.12.1966
3. Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16.12.1966.
4. Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale din 04.11.1950 și Protocoalele adiționale.
5. Convenția Europeană de arbitraj comercial internațional din 21.04.1961, Ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1331 din 26.09.97, Op. cit., 1999, v. 8, p. 52.
6. Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, semnat pe 27 iunie 2014 la Bruxelles, ratificat de către RM la 13 noiembrie 2014.

b) Acte normative naționale

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.94// Monitorul Oficial al R. Moldova nr.1 din 12.08.1994;
2. Codul civil nr.1107/2002, publicat în Monitorul Oficial, 2002, nr.82-86.
3. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992, MO, 1994, nr.2.
4. Legea cu privire la înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220-XVI din 19.10.2007, MO nr.184-187, 2007;
5. Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 2.04.1997, MO, 1997, nr.38-39.
6. Legea Republicii Moldova nr. 171/11.07.2012 privind piața de capital //Monitorul Oficial 193- 197/665, 14.09.2012;
8. Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14.06.2007.
9. Legea cu privire la investiții în activitatea de întreprinzător din 18.03.2004 //Monitorul Oficial al R. Moldova, nr. 64-66/344 din 23.04.2004;
10. Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, MO, 2012, nr.193-197.
11. Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451-XV din 30.07.2001, MO, 2001, nr. 108-109.
12. Legea cu privire la patenta de întreprinzător nr.93-XIV din 5.07.1998, MO, 1998, nr.72-73.

13. Legea privind cooperativele de producție nr.1007/2002, MO, 2002, nr.71-73.
14. Legea privind cooperativele de întreprinzător nr.73/2001, MO, 2001, nr.49-50.
15. Legea cu privire la întreprinderea de stat nr.146-XIII din 16.06.1994, MO, 1994, nr.2. 16.
16. Legea privind gospodăriile țărănești (de fermier), nr.1353/2000, MO, nr. 14-15;
17. Legea nr.206/2006 privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii //MO nr.126- 130/2006.
18. Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, MO, 2007, nr.90-93.
19. Legea concurenței Nr. 183 din 11.07.2012, MO-193-197, 2012;
20. Legea privind măsurile antidumping, compensatorii și de salvagardare nr.820/2000, MO-5- 7/2001; 23.
21. Legea privind zonele economice libere nr.440/2001, MO, 2001, nr.108-109;
22. Legea privind protecția mediului înconjurător nr.1516-XII din 16.06.1993, Monitorul, 1993, nr.10.
23. Regulamentul – model al întreprinderii municipale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.387 din 06.06.1994, MO, 1994, nr.2.
24. Hotărârea Guvernului cu privire la reglementarea monopolurilor, nr. 582 din 17.08.95, MO, 1995, nr. 59-60.

LITERATURA DE SPECIALITATE

1. ROȘCA NICOLAE. BAIEȘ, SERGIU. Dreptul afacerilor. Volumul I., Chișinău, 2004.
2. ROȘCA NICOLAE. BAIEȘ, SERGIU. Dreptul afacerilor. Volumul II., Chișinău, 2006.
3. Comentariu la Codul civil al Republicii Moldova, volumul I, Chișinău, 2006.
4. CHIRIAC, ANDREI. Aspecte istorico - teoretice a persoanei juridice în legislația Republicii Moldova. Ed. Cartdidact, Chișinău, 2001.
5. FURDUI VIOREL. Falimentul - concept și reglementări actuale. / Furdui Viorel –Chișinău: TISH, 2004.
6. ROȘCA NICOLAE. Instituția falimentului în legislația Republicii Moldova. / Roșca Nicolae – Chișinău, 2001.
7. SCIAU IOAN. Regimul juridic al insolvenței comerciale. / Schiau Ioan – București: All Beck. 2001.

8. TURCU ION. Procedura insolvenței comercianților. Tratat. / Turcu Ion – București: Lumina Lex, 2002.
9. VONICA ROMUL PETRU. Drept comercial. Reorganizarea judiciară și falimentul. / Vonica Romul Petru – București: „Victor”. 2001.
10. TURCU ION. Insolvența comercială, reorganizarea judiciară și falimentul. / Turcu Ion – București: Lumina Lex, 2000.
11. LAZĂR, TUDOR. Societatea comercială persoană juridică în economia de piață. Chișinău, 2000.
12. Comentariu la Codul civil al Republicii Moldova, Colectiv de autori, Chișinău, 2006;
13. ВОЛЧИНСКИЙ, ВИКТОР. Развитие гражданского законодательства в Республике Молдова // Сборник Пути к новому праву, материалы международных конференций в Санкт-Петербурге и Бремене, Берлин, Верлаг, 1998.
14. КАЛЕНИК А.Б. Коммерческое право,. Chișinău, 2004.
15. ROȘCA, NICOLAE. Considerațiuni privind capacitatea civilă a societății comerciale. În Avocatul poporului, 2003, nr.11-12.
16. MĂMĂLIGĂ SERGIU, Societatea pe acțiuni, Comentariu la Legea nr.1134-XIII/1997, Museum, Chișinău, 2001.
17. GRIBINCEA LILIA, Dreptul comerțului internațional, Chișinău, 2000.
18. BURAC VICTOR, Drept bancar, Chișinău, 2001.
19. ROȘCA, NICOLAE. Unele considerațiuni privind fondatorii societății comerciale. În: Conferința corpului didactico-științific „Bilanțul activității științifice a USM pe anii 2000/2002”. Chișinău, 2003, p.123-124.
20. ROȘCA, NICOLAE. Nulitatea societății comerciale și consecințele ei. In: Conferința corpului didactico-științific, „Bilanțul activității științifice a USM pe anii 2000/2002”, Chișinău, 2003, p.125-126.
21. ROȘCA, NICOLAE. Înregistrarea de stat a societăților comerciale prin prisma noului Cod civil al Republicii Moldova. In: Buletinul Judecătoriei Economice și Inspectoratului Fiscal Principal 25 de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor, 2003, nr.5, p. 9-14.
22. ROȘCA, NICOLAE. Considerațiuni asupra noțiunii de persoană juridică de drept privat și asupra structurii organizatorice a acesteia. In: Avocatul Poporului, 2003, nr.3-4, p.15-19.
23. MĂRGINEANU GABRIEL, MĂRGINEANU LILIA, Dreptul afacerilor, Chișinău, 2004.
24. VLADISLAV RUSU, GHENADIE FOCȘA, Curs de drept comercial, Chișinău, 2006.

25. CĂRPENARU, STANCIU. Drept comercial roman, ALL BECK, București, 2001.
26. CĂRPENARU, STANCIU. PREDOIU, C. DAVID, S. PIPERA, Gh. Societățile comerciale. Reglementare, doctrină, jurisprudență. Ed. ALL BECK, București, ed. II-a, 2002.
27. CĂPĂȚINĂ, OCTAVIAN. Societățile comerciale, ediția II-a actualizată și întregită, Lumina Lex, București, 1996.
28. CĂRCEI, ELENA. Societățile comerciale pe acțiuni. ALLBECK, București, 2000.
29. COSTIN, MIRCEA. JEFLEA, CORINA AURA. Societățile comerciale pe persoane. Lumina Lex, București, 1999.
30. ANGENI, SMARANDA. VOLONCIU, MAGDA. STOICA, CAMELIA. LOSTUN, MONICA GABRIELA. Drept comercial, Oscar Print, București, 2000.
31. ACOSTIOAIE, Constantin. Drept comercial. Note de curs. Ed. Fundației "Chemarea", Iași, 1998.
32. BIRSAN, CORNELIU. DOBRINOIU, VASILE. ȚICLEA, ALEXANSDRU și TOMA, MIRCEA. Societățile comerciale. Organizarea, funcționarea, răspunderea. Casa de editură și presă „Șansa” SRL, București, 1993.
33. COZIAN, V. M. VIANDER, A. Droit des societes. Cinquieme edition, Litec, Paris, 1992.
34. GUYON, Y. Droit des affaires. tome 1, Edition Economica, Paris, 1994.
35. RIPERT, G. ROBLOT, R. Traite de droit commercial. Tome I, 16 edition. Librairie generale de droit et de jurisprudence, Paris, 1996.
36. JUGLART, M. IPPOLITO, B. Cours de droit commercial. Les societes commerciales. Ed.2-a, Montchrestien, Paris, Economica, 1983.